

Public-Private Partnership NewsLetter

OCTOBER 2017

Україна, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 9/2, офіс 67, тел. (044) 500-79-71

www.jurimex.ua, www.jurblog.com.ua

У рамках оглядів змін законодавства, які готуються на постійній основі юристами практики державно-приватного партнерства JURIMEX, до вашої уваги пропонуються новини правозастосування та нормотворчості у сфері державно-приватного партнерства та його форм, у тому числі концесій, а також пов'язаних з державно-приватним партнерством інструментів, таких як приватизація, оренда державного та комунального майна, корпоратизація державних підприємств, а також отримання державної допомоги суб'єктами господарювання як одна з форм державної підтримки.

ТРИВАЄ РОБОТА НАД СТВОРЕННЯМ ЗАКОНОДАВЧИХ ПЕРЕДУМОВ ДЛЯ ЗАПУСКУ БУДІВНИЦТВА КОНЦЕСІЙНИХ ДОРІГ

02 жовтня 2017 року у Верховній Раді офіційно зареєстровано [оновлену редакцію](#) проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері будівництва та експлуатації автомобільних доріг». Порівняно із [попередньою версією](#) законопроект не зазнав суттєвих змін: *уточнено зміст рішення Кабінету Міністрів України щодо будівництва та експлуатації автомобільної дороги, яка може бути передана в концесію, а також збільшено пропонувану тривалість дії рішення про викуп земельної ділянки для будівництва автомобільних доріг (з одного до трьох років)*. **03 жовтня 2017 року** законопроект було [включено до порядку денного](#), а **08 листопада 2017 року** законопроект розглядатиметься у [профільному комітеті](#) (Комітет Верховної Ради України з питань транспорту). Наразі Головне науково-експертне управління висловило низку зауважень і [пропонує повернути законопроект на доопрацювання](#). Разом з тим нагадаємо *ключові аспекти аналізованого законопроекту*:

- *пропонується скасувати можливість передачі у концесію існуючої автомобільної дороги навіть у разі її суттєвого покращення (технічно це відображено у законопроекті шляхом скасування опції «**та/або**», а відтак єдиним об'єктом концесії у дорожній сфері стане «будівництво **та** експлуатація»); при цьому фіксується можливість передачі у концесію лише автомобільних доріг*

загального користування державного значення (загальна довжина існуючих АДЗК державного значення на сьогодні складає майже 50 тис. км, однак у концесію передаватиметься лише право на будівництво та експлуатацію нових):

- **розирення змісту будівництва як об'єкта концесійної діяльності** (така діяльність додатково включатиме не тільки комплекс дорожньо-будівельних, а ще й **проектних робіт**, пов'язаних з будівництвом нової автомобільної дороги);
- скасування плати за експлуатаційну готовність автомобільної дороги як джерела доходу концесіонера; натомість концесіонер отримує **право акумулювати плату за проїзд** (без її попереднього спрямування до бюджету як це прописано нині), а також **право на компенсацію частини недоотриманого доходу, розмір якого визначатиметься концесійним договором, але не більше 30 % запланованого доходу на відповідний рік**;
- фіксація вимог щодо довжини автомобільних доріг (їх ділянок), що забезпечують альтернативний безоплатний проїзд (така дорога не має перевищувати більш ніж в два рази довжину платної автомобільної дороги), разом з тим відсутні якісні орієнтири;
- спрямування концесійних платежів у випадку передачі автомобільної дороги у концесію до державного дорожнього фонду, а також вибіркоче коригування окремих елементів механізму відчуження земельних ділянок для будівництва автомобільних доріг.

Слід зазначити, що запропонований проект Закону лобіюється Державним агентством автомобільних доріг України та підтримується представниками Міністерства інфраструктури України. При цьому необхідність прийняття цього законопроекту обумовлена **неможливістю очікування реформування концесійного законодавства**. І все ж передбачається, що новий закон про концесію, проект якого наразі доопрацьовується експертною групою ЄБРР з урахуванням отриманих зауважень і пропозицій, врахує положення проекту закону за реєстр. № 6766 і таким чином їхній зміст буде узгоджено, а прийняття нового концесійного законодавства надалі не спричинить змін для тих концесійних проектів у дорожній галузі, які будуть розпочаті раніше.

«КУПУЙ УКРАЇНСЬКЕ, ПЛАТИ УКРАЇНЦЯМ»

17 жовтня 2017 року у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Купуй українське, плати українцям» (про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку промислового виробництва та малого і середнього підприємництва) (реєстр. № [7206](#)). Як зазначається у пояснювальній записці до законопроекту, передбачається вдосконалення процедури оцінки тендерних пропозицій. Так, окрім врахування цінового критерію, пропонується **обов'язкове врахування місцевої складової в предметі закупівлі**, а також інших нецінових критеріїв (у разі їх встановлення замовником). При цьому пропонується у загальній оцінці тендерних пропозицій визначити питому вагу критерію місцевої складової в предметі закупівлі **на рівні не нижчому 20 %**.

Нагадаємо, що згідно зі статтею 6 Закону України «Про ДПП» державні закупівлі у рамках ДПП здійснюються відповідно до законодавства про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти. При цьому іноземні суб'єкти господарської діяльності та суб'єкти господарювання України користуються **рівними правами щодо участі у державних закупівлях**. Таким чином, створюються передумови для різних підходів до співвідношення ДПП і публічних закупівель з точки зору суб'єктного складу. Однак очікується, що в рамках реформування концесійного законодавства на законодавчому рівні буде вирішено питання щодо **непоширення законодавства про публічні закупівлі на відносини в рамках ДПП**.

ОПРИЛЮДНЕНО ПРОЕКТ ЗАКОНУ ПРО СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ

26 жовтня 2017 року Міністерство фінансів України оприлюднило для обговорення [проект](#) Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», яким передбачається запровадження в Україні середньострокового бюджетного планування. Нагадаємо, що системною проблемою, яка стає на заваді реалізації комплексних проектів, є відсутність в Україні сформованої системи середньострокового бюджетного планування та прогнозування. Незважаючи на закріплення у чинному бюджетному законодавстві України окремих елементів (наприклад, стаття 21 Бюджетного

кодексу України передбачає складання прогнозу бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди), дієвого механізму так і не створено. В умовах фактично короткострокового бюджетного планування, однорічного бюджетного фінансування та з урахуванням неможливості взяття державним партнером довгострокових бюджетних зобов'язань проекти державно-приватного партнерства майже не мають шансів на розвиток та повноцінну реалізацію. Однак запропоновані законопроектном механізми частково створюють передумови для належного врахування та обліку фіскальних ризиків, пов'язаних з [умовними зобов'язаннями](#), які бере на себе держава, укладаючи договір державно-приватного партнерства в особі відповідного державного партнера.

В УКРАЇНІ НАРЕШТІ ПРИЙНЯТО МЕДИЧНУ РЕФОРМУ

19 жовтня 2017 року прийнято Закон України «Про державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів (реєстр. № [6327](#) від 10.04.2017). Детальніше з особливостями медичної реформи ви можете ознайомитися у відповідному огляді змін законодавства фахівців Jurimex з медичного права (<http://jurimex.ua/ua/inform-files/171/>), а ми лише нагадаємо, що прийнятий Закон фактично є однією з передумов (*разом із автономізацією закладів охорони здоров'я*) для поширення у сфері охорони здоров'я державно-приватного партнерства. Наразі прийнятий Закон готується на підписання Президентом України.

ТРИВАЄ РОБОТА НАД УДОСКОНАЛЕННЯМ ПРИВАТИЗАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

- **04 жовтня 2017 року** Комітет Верховної Ради України з питань економічної політики рекомендував прийняти за основу проект Закону України «Про приватизацію державного майна» (реєстр. № [7066](#) від 04.09.2017) (розгляд законопроекту очікується **09 листопада 2017 року**);
- **03 жовтня 2017 року** включено до порядку денного розгляд проектів Законів про внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (реєстр. №№ 1227, 2485а, 4536, 4799, 5593);
- **05 жовтня 2017 року** у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей управління державними банками» (реєстр. № 7180 від 05.10.2017), а **23 жовтня 2017 року** було зареєстровано альтернативний проект Закону України «Про особливості управління банками із державною власністю та механізм їх приватизації» (реєстр. № 7180-1 від 23.10.2017).

ЗАПРОПОНОВАНО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СІЛЬСЬКІЙ МЕДИЦИНІ

17 жовтня 2017 року Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я рекомендував прийняти за основу проект Закону України «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» (реєстр. № [7117](#) від 18.09.2017). Законопроект передбачає, серед іншого, залучення інвестицій у розвиток медичного обслуговування у сільській місцевості, сприяння розширенню державно-приватного партнерства та здійсненню благодійної діяльності у сфері охорони здоров'я.

КОНЦЕСІЙНІ ЗАКОНОПРОЄКТИ ВКЛЮЧЕНО ДО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ЗАСІДАНЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

03 жовтня 2017 року включено до порядку денного окремі законопроекти, що стосуються деяких особливостей здійснення концесійної діяльності:

- *проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оренди та концесії»* (реєстр. № [6018](#) від 03.02.2017). Нагадаємо, що 20 вересня 2017 року профільний комітет висловив

свою підтримку на користь прийняття законопроекту у першому читанні (проект спрямований на скасування можливості зменшення концесійного платежу на суму нарахованих амортизаційних нарахувань та передбачає включення спеціальної норми щодо забезпечення формування фінансового резерву для закриття вугледобувних підприємств);

- *проект Закону України «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про концесії» щодо надання у концесію об'єктів суднобудування і судноремонту»* (реєстр. № [2526](#) від 02.04.2015).

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНИЙ ДІАЛОГ ПРОПОНУЄТЬСЯ ВИЗНАЧИТИ ОДИМ ЗІ СПОСОБІВ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

30 жовтня 2017 року Міністерством економічного розвитку і торгівлі України оприлюднено [проект](#) розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року». Одним із напрямів створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва визначено **забезпечення розвитку ефективного державно-приватного діалогу**. І хоча, власне, категорії «державно-приватний діалог» у чинному законодавстві України не існує, наближення державного та приватного секторів позитивно впливатиме на можливість реалізації спільних проектів, у т. ч. на умовах ДПП. З цією метою передбачаються **заходи**:

- *розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до Положення про Раду підприємців при Кабінеті Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2008 р. № 54, з метою підвищення ефективності роботи Ради підприємців;*
- *супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України «Про Установу бізнес-омбудсмена»* (реєстр. № 4591), який наразі очікує на друге читання;
- *організація та проведення за участю Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України зустрічей із суб'єктами підприємницької діяльності з метою обговорення нагальних проблем та пошуку шляхів їх вирішення.*

ЕНЕРГОСЕРВІСНІ КОНТРАКТИ ТЕПЕР УКЛАДАТИМУТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕЛЕКТРОННИХ ТОРГІВ НА PROZORRO

Мінекономрозвитку [повідомило](#) про запуск у системі ProZorro нового типу процедури – **відкриті торги із закупівлі енергосервісу**. Це означає, що державні заклади тепер зможуть закуповувати послуги компаній, які займаються підвищенням енергоефективності будівель, онлайн. Проведена адаптація з платформою ProZorro дозволяє оперативно і системно відслідковувати тендерні процедури та зміст укладених угод. Суть адаптації полягає у тому, що **під час проведення процедури закупівлі енергосервісу для оцінки пропозицій учасників процедури закупівлі та визначення найбільш економічно вигідної пропозиції замовник замість критерію оцінки тендерних пропозицій та пропозицій на переговорах (у разі застосування переговорної процедури закупівлі) "ціна" застосовує критерій "показник ефективності енергосервісного договору"**. Слід вказати на те, що механізм оцінки пропозицій на укладення енергосервісних контрактів є значно простішим, аніж оцінка проекту державно-приватного партнерства, хоча іноді ЕСКО вважають одним із різновидів ДПП. Наразі у системі ProZorro вже [зареєстровано 47 тендерних процедур](#).

Автор огляду
керівник практики державно-приватного партнерства
ЮЛІЯ КОВАЛЬ
koval.y@jurimex.ua